

Ceredigion

Public Services Board

Cyfarfod 36
4 Medi 2023
Cyfarfod Rhithiol dros Zoom

COFNODION

Yn bresennol:

Hazel Lloyd Lubran (HLL)	Cadeirydd, CAVO
Gavin Bown (GB)	Is-gadeirydd, Cyfoeth Naturiol Cymru
Gillian Perry (GP)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Y Cynghorydd Bryan Davies (BD)	Cyngor Sir Ceredigion
Barry Rees (BR)	Cyngor Sir Ceredigion
Rhodri Llwyd Morgan (RLM)	Prifysgol Aberystwyth
Vanessa Cashmore (VC)	Coleg Ceredigion
Dr Ardiana Gjini (AG)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Aled Griffiths (AIG)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Andrew Cornish (AC)	Coleg Ceredigion
George Holloway (GH)	Un Llais Cymru
Gwilym Dyfri Jones (GDJ)	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant

Hefyd yn bresennol:

Bailie Olivia-Jones (BOJ)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Amy Richmond-Jones (ARJ)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Greg Jones (GJ)	Cyngor Sir Ceredigion
Y Cynghorydd Wyn Evans (WE)	Cyngor Sir Ceredigion
Alun Williams (AW)	Cyngor Sir Ceredigion
Cathryn Morgan (CM)	Cyngor Sir Ceredigion
Rhian Rees (RhR)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Dr Tom Porter (TP)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
Carys Morgan (CM)	Cyngor Sir Ceredigion

Tim Cymorth:

Diana Davies (DD)	Cyngor Sir Ceredigion
Tim Bray (TB)	Cyngor Sir Ceredigion
Lynne Walter (LW)	Cyngor Sir Ceredigion
Sara Dafydd (SD)	Cyngor Sir Ceredigion
Anwen Thomas (AT)	Cyngor Sir Ceredigion
Teleri Elias (TE)	Cyngor Sir Ceredigion
Llinos Williams (LIW)	Cyngor Sir Ceredigion
Carwyn Williams (CW)	Cyngor Sir Ceredigion

36.1 Ymddiheuriadau, cyflwyniadau a datganiadau o fuddiant Cofnodion cyfarfod diwethaf Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus Ceredigion – 16 Mehfin 2023

Croesawodd y Cadeirydd, Hazel Lloyd-Lubran (HLL), bawb i'r cyfarfod a nodwyd yr ymddiheuriadau.

Ymddiheuriadau:

Iwan Cray, Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Y Cynghorydd Catrin Davies, Cyngor Sir Ceredigion
Y Cynghorydd Matthew Vaux, Cyngor Sir Ceredigion
Christine Harley, Gwasanaeth Prawf
Y Cynghorydd Keith Evans, Cyngor Sir Ceredigion
Maria Battle, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Y Cynghorydd John Davies, Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Uwch-arolygydd Steve Davies, Heddlu Dyfed Powys
Claire Bryant, Heddlu Dyfed Powys

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16.06.2023 yn gywir.

36.2 Materion yn codi o'r cyfarfod diwethaf

Nododd Diana Davies (DD) a Tim Bray (TB) y datblygiadau isod parthed y camau gweithredu blaenorol:

Cam Gweithredu	Diweddariad
Byddai Joanna Dainton (JD) a TB yn rhannu'r ymgynghoriad ynghylch Cynllun Gwella Iechyd a Llesiant Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (BIPHDd) ag aelodau'r BGC pan fyddai'r drafft terfynol yn barod.	Parhau: Bydd yr ymgynghoriad yn cael ei rannu cyn y cyfarfod nesaf.
Byddai HLL, DD a TB yn adolygu rhestr aelodaeth y BGC o fewn y Cylch Gorchwyl.	Cafwyd adolygiad o'r aelodaeth fel rhan o'r broses o ryddhau papurau cyfarfod y BGC. Parhau: Bydd y Cylch Gorchwyl yn cael ei adolygu yn dilyn cwblhad y Cynllun Cyflawni a Llywodraethu.
Dylai'r holl bartneriaid ddarparu adborth ynghylch y cynllun cyflawni drafft erbyn 26.06.2023.	Wedi'i gwblhau: Rhagor o fanylion ag adborth i'w casglu yn ystod y gweithdai (manylion pellach fel rhan o eitem 36.4).
Byddai Tim Partneriaethau CSC yn trefnu Grŵp Gorchwyl a Gorffen i lenwi mwy o'r fframwaith cyflawni.	Wedi'i gwblhau: Tasg ddiwygiedig – Bellach yn rhan o'r gweithdai Cyflawni. Mae paratodau ar gyfer y gweithdai yn parhau ar gyfer tymor yr Hydref.
Byddai HLL a TB yn trafod â Rhian Rees (Iechyd Cyhoeddus Cymru) ynghylch mynd i gyfarfod am Drafnidiaeth a Symudedd a drefnwyd gan Brifysgol Aberystwyth.	Wedi'i gwblhau: Ceir cyflwyniad ar Siarter Teithio Iach gan Rhian Rees a Dr Tom Porter yn ogystal fel rhan o'r cyfarfod hwn (eitem 36.7).
Byddai Iwan Davies yn rhannu'r ddolen ag Aelodau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus pan fyddai gwefan 'Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar' yn fyw.	Mae'r ddogfen wedi bod trwy Brosesau Democrataidd Ceredigion ond mae bellach yn aros i Gabinet Cyngor Sir Penfro gyfarfod ar y 4ydd o Fedi. Parhau: Y ddolen i'w rannu ar ôl cyfarfod Cabinet Sir Benfro.
Byddai Gavin Bown (GB) a Rachel Jarvis (RJ) yn rhannu diweddariad ysgrifenedig ynghylch cyfarfod Aberystwyth Carbon Niwtral a'r Strategaeth Datgarboneiddio.	Wedi'i gwblhau: Mae cofnodion cyfarfod Aberystwyth Carbon Niwtral a'r Strategaeth Datgarboneiddio a gynhaliwyd ar 18.07.23 bellach wedi'i llwytho i wefan y BGC.

36.3 Llythyr ar y cyd i Fyrddiau Gwasanaethau Cyhoeddus – Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru a Llywodraeth Cymru

Cyflwynodd HLL y llythyr ar y cyd gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru a'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol i Fyrddiau Gwasanaethau Cyhoeddus. Nodir bod y llythyr yn cydnabod yr heriau mewn gwireddu'r ymrwymadau o fewn Cynlluniau Llesiant Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus, a rhannwyd amlinelliad o'r cyngor a'r cyfleoedd bydd ar gael i'r Byrddau wrth symud ymlaen. Bu hefyd pwyslais ar cydweithio'n agos gyda Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol

Cymru wrth weithredu Cynllun.

36.4 Diweddariad Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion 2023-28 – Trafodaeth Lansio a Gweithdai

Yn y cyfarfod diwethaf ar 13 Mehefin 2023, gofynnwyd i'r aelodau ystyried y Fframwaith Cyflawni drafft gan gyfrannu awgrymiadau o ran blychau neu wybodaeth am fecanweithiau cyflawni sydd eisoes yn bodoli gyda mecanweithiau adrodd cadarn. Cynhaliwyd sesiwn briffio gyda'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd newydd, lle cafwyd trafodaeth bellach ar y Cynllun Llesiant newydd, ac yn benodol y dyheadau o ran ei gyflawni. Cytunwyd bod angen blaenoriaethu ymhellach ar yr union dasgau y dylai gweithgareddau penodol y Bwrdd ganolbwyntio arnynt a'r modd y'u trefnir. Cytunwyd y byddai cynnig yn cael ei gyflwyno i'r BGC i gynnal pedwar gweithdy yn ystod tymor yr Hydref.

Nododd TB mae'r bwriad oedd i gynnal y gweithdai cyn cyfarfod nesaf y BGC ym mis Rhagfyr, fel bod modd adrodd yn ôl ar yr allbynnau yn ystod y cyfarfod hwnnw. Bydd pob gweithdy yn canolbwyntio'n benodol ar un amcan o'r Cynllun Llesiant 2023-2028, a'r tasgau sy'n gysylltiedig â nhw. Wrth ystyried hyn, cadarnhaodd TB fod Tîm Partneriaethau CSC wedi cysylltu â'r pedwar aelod o'r BGC canlynol sydd â dealltwriaeth eang a thrylwyr o'r materion sy'n ymwneud â'r amcanion unigol, gyda'r bwriad iddynt gytuno i hwyluso'r gweithdai.

Amcan Cynllun Llesiant	Hwylusydd	Dyddiad
Amcan 1: Economi gynaliadwy.	I'w gadarnhau, Cyngor Sir Ceredigion	I'w gadarnhau
Amcan 2: Atebion cymdeithasol a gwyrdd i wella iechyd corfforol a meddyliol.	Yr Athro Phil Kloer, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	16 Hydref 2023
Amcan 3: Cyflawni mentrau datgarboneiddio yng Ngheredigion i ddiogelu a gwella ein hadnoddau naturiol.	Gillian Perry, Cyfoeth Naturiol Cymru	23 Hydref 2023
Amcan 4: Hyrwyddo amrywiaeth ddiwylliannol a chynyddu'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg.	Dr Rhodri Llwyd-Morgan, Prifysgol Aberystwyth	12 Hydref 2023

Nododd Barry Rees (BR) fod trafodaethau'n parhau o ran pwy byddai'r person priodol i arwain ar y gweithdy economaidd o'r Awdurdod. Holodd HLL i'r aelodau ystyried unrhyw enghreifftiau o arfer da o ran sut i gynnal y gweithdai er mwyn sicrhau'r defnydd gorau a mwyaf effeithiol o'r amser.

Cam Gweithredu: Y Tîm Partneriaethau i gylichredeg manylion y gweithdai, gan gynnwys y dyddiadau, i'r BGC.

36.5 Adroddiad Mynd i'r Afael a Chaledi

Nododd Cathryn Morgan (CM) mae dyma'r adroddiad olaf ar y Strategaeth Mynd i'r Afael â Thlodi 2020-2023. Ers Ebrill 2023, cytunwyd y byddai Is-Grŵp Tlodi'r BGC yn sicrhau bod mynd i'r afael â thlodi yn cael ei gynnal fel mater trawsbynciol ar draws yr holl feysydd gwaith a wneir i gyflawni Cynllun Llesiant Lleol BGC Ceredigion 2023-28. Mae cynllun gwaith yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd i helpu cyflawni hyn.

Mae'r adroddiad llawn ar gyfer y cyfnod Mawrth 2022 – Ebrill 2023 ar gael ar gwefan y Cyngor.

<http://www.ceredigion.gov.uk/your-council/partnerships/ceredigion-public-services-board/public-services-board-meetings/>

Mae'r Cynllun Gweithredu wedi'i rannu'n 3 colofn: Costau Byw Hanfodol, Llesiant Corfforol ac Emosiynol a Chymunedau Cydnerth. Soniodd CM fod y data yn helpu llywio pa faterion sydd angen canolbwyntio arnynt. Dangosodd ffigyrau tlodi plant 2021-22 yng Ngheredigion ostyngiad o'u lefel uchel yn 2020-21. Serch hynny, roedd 30% o blant yng Ngheredigion yn byw mewn tlodi yn 2021-22. Nododd CM nad yw ffigurau 2022-23 ar gael eto, ond ei bod hi'n debyg bydd yna gynnydd yn y ffigurau tlodi o ganlyniad i'r argyfwng costau byw.

Gyda'r gweithdai mewn golwg, pwysleisiodd HLL y pwysigrwydd o ystyried y thema trawsbynciol o fynd i'r afael â thlodi ymhob un o'r sesiynau, a mewn perthynas â phob tasg.

Nododd CM fod y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i Strategaeth Tlodi Plant i Gymru drafft Llywodraeth Cymru yn agosai ar 11 Medi. Cadarnhaodd Dr Ardiana Gjini (AG) fod ymateb yn cael ei baratoi ar ran BIPHDd, ac awgrymodd bod unrhyw strategaethau drafft yn y dyfodol yn cael ei ystyried gan y BGC ar y cyd. Nododd Alun Williams (AW) fod pob plentyn yn ysgol gynradd yn cael prydiau am ddim o'r flwyddyn hon ymlaen, ac mae Ceredigion yw'r sir cyntaf i wneud hyn yng Nghymru.

36.6 Adroddiad Mannau Croeso Cynnes

Rhoddodd HLL peth cefndir i'r Mannau Croeso hyd yma. Yn flaenorol, Cafwyd trafodaeth fel Bwrdd ynglŷn â chyfle i edrych ar ddatblygu Mannau Croeso ar draws Ceredigion fel ymateb i'r argyfwng costau byw. Cyhoeddwyd nifer o ddatganiadau i'r wasg er mwyn codi ymwybyddiaeth, ac annog cymunedau i ystyried, creu a chefnogi'r Mannau Croeso. Gwahoddwyd cymunedau i gyflwyno ceisiadau hyd at £1,000 i gefnogi Mannau Croeso ar draws Ceredigion, ag arweiniodd at dros 50 o Fannau Croeso ar draws y sir. Gellir gweld ble mae'r Mannau Croeso ar y map yma:

<https://dweudeichdweud.ceredigion.gov.uk/map-mannau-croeso-cynnes>

Dysgwyd yn gynnar yn y project bod cynnal gweithgareddau'n llwyddiannus mewn denu pobl i'r Mannau Croeso. Penderfynwyd hefyd y byddant yn cael ei cyfeirio at fel Mannau Croeso wrth symud ymlaen. Nododd HLL bob peth pryder nad oedd y negeseuon yn cyrraedd pawb oedd mewn angen, a bod angen ystyried yr heriau sydd yn bodoli wrth geisio cyrraedd carfannau difreintiedig o fewn cymunedau.

Mae nifer o'r Mannau Croeso yn parhau i gynnal gweithgareddau ac yn awyddus i ddarparu'r Mannau y gaeaf yma eto. Nododd HLL y pwysigrwydd o sicrhau fod partneriaid fel y grŵp yma yn rhoi cefnogaeth, cysylltiadau a chynghor i fannau fel hyn. Mae llawer o wasanaethau wedi gwneud defnydd o'r manau hyn, ac mae hefyd yn gyfle i ymgysylltu'n well gydag unigolion o'r gymuned. Mi fydd angen bod yn greadigol wrth gefnogi'r gwaith yma, gan ei fod hi'n annhebygol bydd cyllid ar gael gan y Llywodraeth eleni. Mae adroddiad cynhwysfawr i ddilyn, a bydd HLL yn rhannu copi gyda'r Bwrdd pan fydd wedi'i gwblhau.

Cam Gweithredu: HLL i rannu'r adroddiad Mannau Croeso unwaith iddo gael ei gwblhau.

36.7 Cyflwyniad Siarter Teithio Iach

Cyflwynodd Dr Tom Porter (TP) ei hun fel Ymgynghorydd i lechyd y Cyhoedd. Cafodd y Bwrdd gyflwyniad ar y Siarter Teithio sydd wedi dechrau ers 2019 yng Nghaerdydd ar Fro, lle mae Llywodraeth Cymru yn awyddus bod hyn yn cael ei efelychu'n rhanbarthol. Nodwyd bod teithio wedi'i ddominyddu gan geir, a mae hyn yn cael effaith ar yr amgylchedd, iechyd a lles. Pwysleiswyd y pwysigrwydd o leihau'r allyriadau trafniadaeth yn yr 20 flwyddyn nesaf i ymateb i hyn. Roedd cydnabyddiaeth hefyd fod yr ymrwymadau yn wahanol mewn ardaloedd gwledig a threfol, a bod hi'n bwysig fod unrhyw dasgau sy'n cael eu cytuno yn gyraeddadwy ond hefyd yn mynd i greu

gwahaniaeth.

Rhoddodd Rhian Rees (RhR) gyflwyniad ar Siarter Teithio Llesol Cymru. Mae'r cynnydd hyd yma'n cynnwys sefydlu grŵp strategaethol rhanbarthol gyda chynrychiolaeth gan Bwrdd Iechyd Hywel Dda a Phowys, Awdurdodau Lleol Ceredigion, Caerfyrddin, Sir Benfro a Phowys a Phrifysgol Aberystwyth. Roedd hi'n amlwg o ystyried data Arolwg Cenedlaethol i Gymru 2022-23 fod pobol yn bryderus am Newid Hinsawdd. Bu hefyd ystyriaeth o ganlyniadau Arolwg Teithio Staff BIPHDd a gynhaliwyd yn ystod Haf 2023, lle daeth graddfa'r heriau hefyd i'r amlwg.

Mewn ymateb i ymholiad gan AG o ran ymrwymiad Llywodraeth Cymru i'r siarter yma, nododd TP fod y Strategaeth yn un uchelgeisiol ond mae'r fframwaith maent yn ei osod yn cyd-fynd a'r siarter a byddant yn ei chefnogi. Mi holodd AG pe bai data ar gael sy'n cofnodi damweiniau traffig ffyrdd a marwolaethau phlant ar draws ardaloedd gwahanol, a cadarnhaodd TP fod ganddo ddata ar hyn ac yn hapus i'w rannu. Bu trafodaeth yn ogystal o ran diogelwch beicwyr, a nododd TP bod nifer o arolygon yn cael eu cynnal yn flynyddol i wella'r canfyddiadau o ddiogelwch beicio ar ffyrdd. Roedd cefnogaeth brwd mewn arolwg diweddar gan Iechyd Cyhoeddus Cymru i droi rhannau o ffyrdd Cymru yn lwybrau beicio, ond bu cydnabyddiaeth nad oedd hyn yn bosib ym mhobman. Nododd HLL fod ymateb y cyhoedd i'r canllawiau newydd 20mph wedi bod yn ddiddorol, ac awgrymodd dylid pwyslais ychwanegol wedi bod ar yr elfen o daclo llygredd aer oedd yn gysylltiedig â'r newid.

Cytunodd BR â chynnwys y ddau gyflwyniad, ond roedd yn cydnabod nifer o gyfyngiadau a heriau mewn ardaloedd gwledig megis costau darparwyr trafndiaeth gyhoeddus sydd wedi codi gymaint ayyb. Oherwydd y cyfyngiadau presennol, nododd BR mae nid trydan yw'r ateb berffaith yng Ngheredigion a bod hyn wedi'i godi gyda Llywodraeth Cymru eisoes. Awgrymodd BR bod angen i bartneriaid fod yn fwy ymwybodol o'r hyn sydd yn bosib o fewn y sir (e.e. hydrogen gwyrdd), er mwyn galluogi trafodaethau pellach sy'n gynhwysfawr a gydag empathi at heriau yn y sir.

Cam Gweithredu: TP i ddsbarthu gwybodaeth ynglŷn a'r data gwledig yn y maes yma.

Cam Gweithredu: Nododd HLL y dylai'r pwnc teithio llesol Cymru gael ei drafod ymhellach yn y gweithdai, lle awgrymodd dylai'r rhaglen waith edrych ar gynllun i weithredu yn y maes yn hytrach na strategaeth.

Cwestiynodd Gillian Perry (GP) a oes gwledydd eraill neu fannau eraill ym Mhrydain gallwn edrych arnynt fel enghreifftiau o arfer da mewn ardaloedd gwledig. Soniodd fod gan yr Iseldiroedd agwedd hollol wahanol i feicwyr, gan gynnwys polisiâu sy'n chefnogi beicwyr.

Cam Gweithredu: Aelodau'r BGC i ystyried oblygiadau'r siarter ymhellach gan alw am gamau gweithredu yn ogystal â chytundeb ar oblygiadau ei hun.

36.8 Diweddariad ar Prosiectau Peilot y Bwrdd

- i. Aberystwyth Carbon Niwtral a Strategaeth Datgarboneiddio**
(Rachel Jarvis CNC)
- ii. Gwella lles cymunedol a mynd i'r afael â chaledi yn Aberteifi**
(Hazel Lloyd Lubran, CAVO)
- iii. Llesiant yn Llanbedr Pont Steffan**
(Greg Jones, CSC)

i. Aberystwyth Carbon Niwtral a Strategaeth Datgarboneiddio

Diolchodd HLL i Rachel Jarvis am ei ymroddiad fel Cadeirydd grŵp prosiect Aberystwyth Carbon Niwtral a Strategaeth Datgarboneiddio, a dymuno'n dda iddi ar ei secondiad. Croesawyd Gillian Perry (GP) yn ôl i'r BGC, ac fel Cadeirydd newydd i'r grŵp prosiect hwn. Yn y cyfarfod diwethaf, buodd y grŵp yn ystyried aelodaeth, mapio gwaith sydd eisoes yn digwydd, yn ogystal a thrafod yr argyfwng natur ac ystyried sut y gellir cysylltu hyn â'r agenda newid hinsawdd. Nodir hefyd bod peth cyllid wedi'i gymhwyso o grant Llywodraeth Cymru a Chronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol i edrych ar liniaru

llifogydd o amgylch rheoli gwlypdiroedd.

i. Gwella Lles Cymunedol a Mynd i'r Afael â Chaledi yn Aberteifi

Nododd HLL ei fod ei rôl hi o fewn y grŵp wedi newid erbyn hyn ers cymryd rôl Cadeirydd y BGC, ond cytunwyd y byddai'n parhau i gadeirio am y tro nes bod Cadeirydd newydd wedi penodi ar gyfer grŵp prosiect Gwella Lles Cymunedol a Mynd i'r Afael â Chaledi yn Aberteifi. Nid yw'r grŵp wedi cwrdd ers cyfarfod diwethaf y BGC, ond yn gobeithio cael dyddiad i'r cyfarfod diwedd mis Hydref. Fel rhan o'r cyfarfod hwnnw, bydd trafodaeth yn cael ei gynnal gyda'r bwriad o benodi Cadeirydd newydd – Awgrymodd HLL byddai cynrychiolydd o'r Bwrdd Iechyd yn addas ar gyfer y rôl.

Cam Gweithredu: HLL i drafod gydag AG a'r Athro Phil Kloer (PhK) ynglŷn ag enwebi aelod o'r Bwrdd Iechyd i Gadeirio Grŵp Gwella Lles Cymunedol a Mynd i'r Afael â Chaledi yn Aberteifi.

i. Llesiant yn Llanbedr Pont Steffan

Cyflwynodd Greg Jones ei ddiweddariad cyntaf fel Cadeirydd grŵp prosiect Llesiant yn Llanbedr Pont Steffan. Fel rhan o'r cyfarfod, bu cyflwyniad ar Adroddiad Sylfaen Llanbedr Pont Steffan a oedd yn amlinellu ffigurau caledi a thlodi ar gyfer yr ardal, diweddariad ar y Ganolfan Lles a hefyd diweddariad ar y gwaith Creu Newid Gyda'n Gilydd gan BIPHDd lle nodwyd mae Llanbedr Pont Steffan yw un o'r tri tref sy'n cael ei ffocysu arnynt ar draws y rhanbarth. Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal yn y Ganolfan Lles er mwyn i'r grŵp gael gweld y safle.

Cam Gweithredu: Y Tîm Partneriaethau i rannu Adroddiad Sylfaenol Llanbedr Pont Steffan gyda'r BGC.

36.9 Strategaeth Hybu'r Iaith Ceredigion : Adroddiad Cyflawniad dros gyfnod o 5 mlynedd 2018-23

Cyflwynodd Carys Morgan (CM) yr eitem hon. Fe sefydlodd Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 fframwaith cyfreithiol i orfodi dyletswyddau ar sefydliadau penodol, gan gynnwys Cyngor Sir Ceredigion i gydymffurfio â safonau mewn perthynas â'r iaith Gymraeg. Mae Safon 145 yn gosod dyletswydd ar y Cyngor Sir i ddatblygu a chyhoeddi Strategaeth 5 mlynedd sy'n esbonio sut mae'r Cyngor yn bwriadu hybu'r Gymraeg ac hwyluso defnydd y Gymraeg o fewn yr ardal ehangach. Yn rhan o'r Strategaeth mae'n ofynnol gosod targed ar gyfer cynnal neu gynyddu'r nifer o siaradwyr Gymraeg o fewn yr ardal erbyn diwedd y cyfnod 5 mlynedd dan sylw.

Wrth adolygu cyrhaeddiad y Strategaeth iaith hon mae'n bwysig cydnabod bod cynllunio iaith yn broses tymor hir, ac mae gweithredu er lles y Gymraeg yn cymryd amser i'w feithrin; fodd bynnag mae'r Cyngor yn teimlo'n hyderus bod y Strategaeth iaith hon wedi gosod y seiliau cywir ar gyfer symud ymlaen i'r cyfnod 5 mlynedd nesaf.

Cam Gweithredu: Galwodd HLL am unrhyw ystadegau neu tueddiadau buddiol byddai'n ddefnyddiol i'w hystyried fel rhan o'r gweithdy ar Amcan 4.

36.10 Unrhyw fater arall

Cadarnhawyd gan TB fod Cydlynnydd Data Rhanbarthol wedi'i benodi yn dilyn cais llwyddiannus am gyllid gan Llywodraeth Cymru. Bydd y Cydlynnydd Data yn dechrau ar ei swydd yn yr wythnosau nesaf, ac yn canolbwyntio ar system ddata Gorwel.

36.11 Dyddiadau'r cyfarfodydd nesaf:

4 Rhagfyr 2023 am 14:00-16:00